

OPUSCULUMOK A
„HÉTKÖZNAPI CSODÁK ÉS MIACSODÁK”-
SOROZATBÓL

KOPECZKY LÁSZLÓ

RITUALÉ

— Mester!

— ...

— Mester!

Nyöszörgés a fehér ajtó mögött, majd elkínzott hang.

— Ki az?

— Küldöttség ...

— Mi van már megint?

— Az „ARANY ERIKA”-emlékplakett ... Engedje meg, hogy ünnepélyesen ...

— „ARANY ERIKÁM” már van.

— Igen, a Mester immár kétszeres „ARANY ERIKÁS”.

— Tegyük az íróasztalomra.

— Khm ... Egy kis alkalmi köszöntőt is készítettem.

Feszült csend, majd hosszú elégedett sóhaj.

— Nagyon kedves ... Az írógép mellé.

— Nem lehet ... Élőszó ...

— Várni egy kicsit?

— Sietünk ... Ha meghallgatná ...

— Innen is lehet?

— A hozzáállás a fontos.

— Ülök ...

A szónok közelebb hajol a fehér ajtóhoz. Hangjában illetődöttség rezdül.

— ... „Kedves Barátom ...”

- Hogy?!
- KEDVES BARÁTOM... Az a nagy megtiszteltetés jutott osztályrészemül...
- Igazán nem tudna várni egy cseppet?
- Nem, nem, a motort se oltottuk el...
- Ellágyultan:
- „Szűz fehér hóként szállingóznak bársonyos szavak... Te adtál csendet a tájnak. Itt a sebek se igazán fájnak.”
- Ez rímelt.
- Tessék?!
- ...
- ... „Könnybe lábad szemem...”
- Az enyim is, de énekem a...
- ...?
- Semmi, semmi... Folytassa csak.
- „Megindultan...”
- Ne menjen még!
- Nem: megindultam! MEGINDULTAN...
- Ja, jó.
- „Ésszorongva keresemakezed kézfogásunkapecséthálálsetörjefel.”
- Bumm!
- Ajtócsattanás után, szinte futó léptek, nyikkan a nagykapu, felzúg a motor.
- A tejfehér ajtó mögött barna csend, aztán hörögve leszalad a víz.

BIZONYSÁG

- Egy ember sétél a fasorban.
 Hosszú idő óta először nem magányosan.
 Átkarolva tartja cserepes virágát.
 Fehér ciklámen.
 Gyengéden pusmog hozzá:
 — Tündérkém, nem fázol?
 Akik párjukkal suhannak el mellette, meghatottan tekintgetnek vissza.
 A kutyasétáltatók lenézően.
 „Ez az ember örült” — mondja a remegő állú költő, aki, polgárbotránkoztatni, felemás cipőben jött.

Az ember, aki a fasorban sétál, mindebből nem lát, nem hall semmit.

A fehér ciklámen feje dallamosan ring, mint az álomba ringó csecsemőé.

Csízek bohémkodnak a lombok közt.

— Csend! — szisszen rájuk a cserepes.

Megáll. A szíromfejecske rezzenetlen.

— ... Elaludt ...

Egy kerek óráig nem moccan. Pici lélegzeteket vesz, hogy a mellkas ne hullámozzék.

— Mozdulunk?!

Gumiköppenyés, seprős atyafi áll mögötte.

Bosszankodva lép odébb. A seprő a nyomába.

Mutatkozik menekülésül a pad.

Azon már tejszín kismama ül krómozott gyerekkocsi mellett. Kék színű gyapjában villámlanak a tűk.

— Szabad?

Kényszeredett mosoly. Odébbszorulás.

A köztük támadó fehér sávon vadvörös betűkkel kipingáltak tekinthető e kiáltás:

S Z A K A D É K !!!

Pedig emberünk kedves mosolyával éppen azon ügyködik, hogy áthidalja a félreértést... Hisz... úgyszólván ő is...

Gyengéden ölébe helyezi a cikláment, ütemesen hajladozva dúdolgat.

A tűk megállnak a gyöngyszemes kötésben.

Emberünk szorongva várja: vajon a tisztára sírt szemekben felvillan-e a megértés? Ebben a pillanatban úgy tűnik: felpattan és eliramodik a kocsival.

Az ember, ki a fasorban sétáltatta cserepét, hirtelen megmerevedik. Arcán zavarodottság.

Felkapja a cikláment.

S akkor... összemoszolyodnak a kismamával.

Ahol a cserép állott az ölében — á t n e d v e s e d e t t a nadrág.

A NEGYEDIK SZONATINA

A negyedik szonatina közepe tájt a dallam mintegy varázsütésre megváltozik. Ez már nem Mozart gyöngyözése, hanem nyugtalanító feltolulás, ahogy a toronyból lezuhanó ember a csipkésen csúcsosodó architektúrárt vételezné szemre.

De capo!

A fura tünemény a huszonkettedik oldalnál megismétlődik. Ez volt egyébként az imént is a kritikus szakasz.

Mi lelte Wolfgang Amadeust?

A lidércnyomás mindenesetre rövid ideig tart, amott már ismét a légies harmóniák sorjáznak... S végig. A füzet utolsó jegyéig.

Vajon mi lehet ez?

Üzenet a jövőnek?

...„Oh igen, ez is én vagyok, W. A. M... Tisztán látom a mindent elsöprő aphóniát... Ha akarnám, én is tudnék így...”

Nem valószínű, hogy a jövővel támadt kedve perelni, hiszen szellemének alaptónusa a minden nap ma van.

S mégis... Tökéletes lázadásnak tűnik ez a passzázs.

A szokásos jelek összedobálva, a G-kulcs egyenesen a sor végére került.

— Ha a fejem tetejére állok, akkor se értem! — fakadt ki végül a zongorista.

S hogy bebizonyítsa, a zongoraszék bársony korongján feje tetejére állt.

Tévedett!

Mert ahogy fejenállva a kottára tekintett, rögtön megértette: trazoM suedamA gnagfloW — Wolfgang Amadeus Mozart.

A huszonkettedik oldalt fordítva nyomtatták a kottafüzetben.

Ha forró esten hát egyszerre csak azt látják, hogy a zongorista fejére áll, felfordítják a zongorát — arcukon meglepetés egy rebbenésnyi se mutatkozzék.

Mozart nem volt lázadó.

A kottát nem lehet felforgatni!

Mert... van még egy kicsi hibája: rosszul kötötték be...

Szétesne...

PORCOFÁGOK KÖZÖTT

— Hogy kerültem én ide? — kérdezte önmagától döbbenően
 Ernő, a megrögzött növényevő.
 — Egy kis tárgyat? — rántotta vállon a harsogó.
 — Köszönöm... nem... dehogyan...
 — Mire lehet magát használni, Ernőke? — kérdezte a gyönyörű
 domborulatokkal ékes úrnője a háznak. — Fogja a tálat?
 — Én fh.. fo... lehet.
 — De gyorsan kell ám keverni.
 — Mit?
 — A vért.
 Ernő befelé sikoltott. Az megrázta a tüdőszárnyait.
 — Á nem... Maga ügyetlenke — Saccolta meg lady Makk
 Betty —, ezennel áthelyezem a kátlanhoz. A tüzet fogja gondozni.

Szégyenkezve lökte a csutkát a parázsra.
 — Setét kanibál vagyok — pusmogta —, vizet forralok az
 áldozatnak.
 A disznót kivonszolták az ólból és leteperték.
 Befogta a fülét.
 Az eperfa alatt sirdogáló öregasszonyt látott.
 Odament, gyengéden vigasztalni kezdte:
 — Kit így... kit úgy...
 — Szegény Gizike... Gizuskám...
 — Ne bőgj, anya! — kiáltott oda pergő fakanala mellől Bözsi
 nagysád. — Nem jön ki a vér.
 — Tudom, tudom... De mikor olyan kedves volt! Tenyeremből
 ettettem... A svarkliba ne tegyetek, mert megpenészedik!
 — Ne féljen, marad elég a véres hurkájába.
 — No majd meglátom!... Tavaly is azt mondtad.
 Ernő kiábrándulva húzódott el az álhumanista mellől.
 Halkan dúdolta a kotlának:

...arcát a pokol vöröslő lángja éri
 S szavalja verseit, maga Alighieri.

Közben komor vízió gyanánt, ott látta az üstben főni Erzsikét,
 Galambos urat, a tömött bajszú böllért, Annuskát, amint kacagva

pucolja a fokhagymát, de még az öregasszonyt is, aki az imént Júdás-könnyeivel a szívébe lopódzott.

Galambos úr a téglapárkányhoz koccintotta poharát:

— Nóta!

A misztikus árnyaktól nyüzsgő hajnalban, mint mikor egy szál cérna tekeredik, vékony hang rezegte:

— Circumdederunt me...”

A dzsinek és fantomok egy pillanatra megkövültek, aztán Galambos úr vigan rikkantotta.

— Ernőkém, aranypofa, beh örülök, hogy meghívtalak.

Az imént még úgy néztél ki, mint aki...

Lobbant a láng a szalmában, és vadul felcsapott, eltűntek a füstgomolyagban.

— Ezek azt hiszik, viccelek — kesergett Ernő, és újraidézte iménti vízióját, amely már hangosfilmmé erősödött fülébe verődő sikolyok, hörgések gyanánt.

— Ábrándozik, poéta úr? — érkezett a violaszagú hanghullám. Annuskáé.

— Nem vagyok költő, hanem gyakornok az óragyárban...

És éppen...

— És éppen jó, hogy jöttem, mert elaltatja a tüzet.

— Pardon...

— Szereti a pörkölt bürkét?

— Hogy értem ezt?

— Az abára még várni kell.

— Én nem azért jöttem, hogy zabáljak.

— Nem zaba, aba!

— Haza szeretnék menni...

— Hogyisne! Most jön a java... Öntöget nekem?

Ernő csalódottan sóhajtott.

— Magácska is iszik.

— Csacsi!... Látom, hogy járatlan a bélpucolásban.

A fiú homlokán hideg veríték gyöngyözött. Belseje, mint egy feldúlt várrom. Térde reszketni kezdett.

— Ledőlhetnék valahol egy kicsit?...

— Hát mért nem mondja, maga lump, hogy nem aludt az éjjel?... Na jöjjön.

A pamtagon még be is takargatta, és belesimított csapzott tincseibe.

— Tivornyás!

Mikor kábulatából talpra állt, már az asztalon gőzölgött az abaléből szűrővel meregetett mindenség. (Bőr s belső.)

— Mit kíván? — nógatta Erzsi asszony.

— Köszönöm... nem vagyok éhes...

De nem tudta megállni, hogy mőhó pillantást ne vessen a porcelán tálon ragyogó gyönyörű fokhagymára.

RÉSZLET

A koronázó testület jelentéséből:

...ezért úgy döntöttünk: a koronát nem osztjuk ki. János herceg és Béla herceg könyvjutalomban részesül.